

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות

חוזר מס': 2048	תאריך: כ"ז סיון תשע"ו 03.07.16
נושא: ניידות שם החוזר: ביטול חובת שעבוד לרכב שנרכש עם הלוואה עומדת	
מטרת החוזר ליידע את פקידי התביעות כי החלטנו לבטל, מעתה ואילך, את הדרישה הגורפת לשעבד רכב שנרכש עם הלוואה עומדת ו/או עם הלוואה מקרן הלוואות לטובת המוסד. החלטה זו נתקבלה מתוך רצון לשפר את השירות שאנו נותנים לאוכלוסיית המוגבלים בניידות - להפחית בירוקרטיה, לקצר את משכי זמן הטיפול ולהקל על עבודתכם.	
<u>פתח דבר</u>	
תהליך עבודה 	
<u>מידע לנציגי שירות</u>	
<u>רשימת תפוצה</u>	
אנו מודים למר אלי נזרי, מנהל סניף ירושלים, שהסב את תשומת ליבנו לצורך בשינוי, לגב' אובי פרג על בחינת הנושא, ביצוע מבחני קבלה וכתובת החוזר. תודה רבה לגב' דינה גרינבאום מצוות תמ"מ על הפיתוח והתאמת המערכת, ולגב' אלינה מילקין קזקביץ, מנהלת התחום, שתאמה בין כל הגורמים המעורבים וניהלה את הפרויקט.	

בברכה,

לימור לוריא

לימור לוריא

מנהלת אגף א' גמלאות נכות

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות

פתח דבר

- עד היום דרשנו ממוגבלים בניידות לשעבד את הרכב שעבוד ראשון לטובת המוסד ולרשום את דבר השעבוד ברישיון הרכב, כערובה להחזר ההלוואה (וזאת בהסתמך על סעיף 3 (ב) (1) להסכם, ועל סעיף 11 (א) להסדר קרן הלוואות)
- הליך השעבוד כאמור, מסרב את הטיפול בבקשה להלוואה, מאריך את משכי זמן הטיפול, מעכב את התשלום וקבלת הרכב או מכירתו המותנה בהסרת השעבוד, ועקב כך – לחוסר שביעות רצון של האוכלוסייה אותה אנו משרתים.
- הניסיון המצטבר מלמד כי גם כשהרכב היה משועבד, לא הפעלנו את השעבוד ולא נקטנו הליכי הוצאה לפועל, וזאת משיקולים משפטיים ובהתחשב בכך שמדובר באוכלוסיית נכים, מה גם שיש בידינו כלים אחרים המאפשרים לנו לגבות חובות.
- לאור זאת ובמטרה להקל על אוכלוסיית המוגבלים בניידות, ועל עבודתכם, הוחלט **לבטל את הדרישה הגורפת של שעבוד הרכב לטובת המוסד**. מעתה ואילך, דרישת שעבוד תתבצע רק במקרים חריגים המפורטים בהמשך.
- מערכת "נייד" והמכתבים המופקים ממסך 620 הותאמו לנהל החדש.
- אתר האינטרנט של המוסד יעודכן בשינוי הנהל כאמור.

בתוקף:

ממועד פרסום חוזר זה.

בגוף החוזר מפורט נהל הטיפול במוגבלים בניידות שכבר נשלחה אליהם דרישת שעבוד.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות

הוראות לביצוע

- אין לבצע שעבוד של רכב ברשם המשכנות, למוגבלים בניידות שמכתב האישור העקרוני להלוואה עומדת ולהלוואה מקרן הלוואות לרכישת רכב לאבזרים מיוחדים, או האישור להלוואה עומדת, יונפקו עבורם **מהיום ואילך**.
לעניין זה- "רכב לאבזרים מיוחדים" – לרבות מי שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים אף אם בחר ברכב פרטי.
- אין לבצע שעבוד של רכב ברשם המשכנות, למוגבלים בניידות ששלחנו אליהם אישורים **עקרוניים** להלוואה עומדת או להלוואה מקרן הלוואות, וטרם קבלו את האישור להלוואה עומדת ו/או את המקדמה מקרן הלוואות (ראו סעיף – טיפול במלאי).
- כאשר יש לשעבד את הרכב לטובת המוסד (ראו סעיף – חריגים), ביצוע השעבוד נשאר כפי שהיה עד כה.
- במקרים של החלפת רכב, כאשר הרכב **הקודם** היה משועבד והרכב החדש פטור משעבוד, על פקיד התביעות:
 - ✓ לשלוח אל רשם המשכנות טופס ביטול משכון, לאחר שהמוגבל בניידות החזיר למוסד את ההלוואה העומדת.
 - ✓ לשלוח אל המוגבל בניידות טופס בל/8275 "בקשת הגוף המשעבד לביטול רישום על רכב" (למי שזכאי לקרן הלוואות לרכב אבזרים מיוחדים, הטופס מצורף אוטומטית למכתב המקדמה) ([חזרה](#))

חריגים

- בנסיבות שלהלן יש להמשיך ולדרוש שעבוד של הרכב לטובת המוסד:
1. מי שרוכש רכב חדש עם הלוואה עומדת באמצעות הלוואת מימון מבנק, ומשעבד את הרכב שעבוד ראשון לטובת הבנק, יידרש לשעבד את הרכב שעבוד שני לטובת המוסד (כפי שהיה עד כה), בהתאם להנחיות המפורטות בחוזר ניידות 1968 מיום 24.06.12.
 2. מי שזכאי להלוואה עומדת ולהלוואה מקרן הלוואות לרכישת רכב פרטי/מסחרי (לא רכב לאבזרים מיוחדים)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות

3. במקרים חריגים בלבד - מי שפקיד תביעות החליט, על-פי שיקול דעתו, כי נסיבות המקרה מחייבות לדרוש מהמוגבל בניידות לשעבד את הרכב לטובת המוסד, כגון – בשל אירוע חמור בעבר של הפרה/ניסיון לקבל דבר במרמה.
במקרים אלו, על פקיד התביעות לתעד במערכת "נייד"/בתיק הניידות את הנימוקים להחלטתו.

[חזרה](#)

תהליך
מקוון

התאמנו את מערכת "נייד" לשינוי הנוהל :

א. מסך 640 הלוואה עומדת:

בעת ביצוע סוף קלט לתביעה להלוואה עומדת, המערכת בודקת את הנתונים מול מסך 270 ולא מול מסך 350.
המערכת תשתול במסך 640 "חייב בשעבוד – כן", רק אם במסך 270 מוזנים פרטי שעבוד.
אם במסך 270 לא מוזנים פרטי שעבוד, המערכת תשתול בשדה "חייב בשעבוד – לא" (בין אם המוגבל בניידות בעל רישיון נהיגה ובין אם הוא חסר רישיון נהיגה, וללא תלות מי אושר כ"מורשה נהיגה)

ב. מסך 620 – מסך החלטה קרן הלוואות:

בעת הפקת מכתב אישור עקרוני (הקשת F 10), המערכת תבדוק האם במסך 270 מוזנים פרטי שעבוד:

אם מוזנים פרטי שעבוד – יופק מכתב ויצורפו טפסים כפי שהיה עד כה.

אם לא מוזנים פרטי שעבוד – יופק מכתב בנוסח מעודכן אשר בו אין דרישה

לשעבוד של הרכב הנרכש, ולא יצורף טופס הודעת משכון/טופס הודעה על שינוי פרטי משכון.

ג. מסך 620 – מסך מקדמה קרן הלוואות:

שדה "הרכב שועבד" סגור להזנת פקיד. עם הזנת פרטי מקדמה והקשת F12:

המערכת תשתול בשדה ← "לא", אם במסך 270 לא מוזנים פרטי שעבוד, או

←"כן", אם במסך 270 מוזנים פרטי שעבוד.

בעת הפקת מכתב בדבר תשלום מקדמה (הקשת F 10):

אם במסך 270 לא מוזנים פרטי שעבוד – לא יצורפו למכתב 2 טופסי בקשה לרישום שעבוד על הרכב החדש.

אם במסך 270 מוזנים פרטי שעבוד – יצורפו הטפסים כפי שהיה עד כה.

אם הרכב הקודם היה משועבד, למכתב יצורף טופס בקשת הגוף המשעבד לביטול

רישום שעבוד על הרכב

ד. מסך 270 החלטת שעבוד:

אין לשעבד ולהזין נתוני שעבוד לפני אישור הלוואה עומדת ו/או לפני אישור הלוואה

מקן הלוואות (למעט במקרים המפורטים בסעיף – חריגים)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות

- ☒ במקרים בהם הרכב הקודם היה משועבד (והרכב החדש פטור משעבוד), פקיד תביעות יזין תאריך סיום שעבוד לרכב הקודם, לפני הפקת דוגמא של אישור להלוואה עומדת, ולפני הפקת מכתב אישור עקרוני לקרן הלוואות.
- ☒ טופס "בקשת הגוף המשעבד לביטול רישום שעבוד על הרכב הקודם" יישלח למוגבל בניידות בשלב תשלום המקדמה, רק כאשר "תאריך סיום שעבוד" מאוחר לתאריך התביעה האחרונה לקרן הלוואות.
- ♥ במקרים בהם המוגבל בניידות לא מימש את האישור העקרוני ולא קיבל מקדמה ותוקף האישור העקרוני פג, ותוגש תביעה חוזרת לקרן הלוואות – על פקיד תביעות לתקן את תאריך סיום השעבוד לתאריך מאוחר לתאריך התביעה החדשה לקרן הלוואות.

ה. מסך 770 בקרת תקינות קרן הלוואות מקדמה:
השדה "אישור שעבוד הרכב" יהיה פתוח להזנת הבקר רק אם במסך מקדמה 620 נשתל "הרכב שועבד – כן".

[חזרה](#)

טיפול במלאי

בכוונתנו להחיל את הנהל החדש, גם על מי שכבר שלחנו אליהם אישורים **עקרוניים** להלוואה עומדת או להלוואה מקרן הלוואות (אישורים שהותנו בהמצאת פרטי שעבוד), וטרם קבלו את האישור להלוואה עומדת ו/או את המקדמה מקרן הלוואות, והרכב החדש טרם שועבד.

1. כדי להקל עליכם לאתר את המקרים של מוגבלים בניידות חסרי רישיון נהיגה, שמורשה הנהיגה שלהם אינו הורה או בן/בת זוג, שאשרתם להם זכאות עקרונית במסך 640 ועדיין לא הנפקתם להם אישור להלוואה עומדת, וכעת ניתן להנפיק להם את האישור, נבצע שליפה ונשלח אליכם בימים הקרובים את רשימת המקרים.

באחריות פקיד תביעות:

- ✓ לבדוק האם הסיבה היחידה לכך שלא הונפק אישור מקור להלוואה עומדת היא שטרם הומצא טופס שעבוד.
 - ✓ למחוק את פרטי השעבוד במסך 270 באמצעות 11F אם מדובר ברכב ראשון, או להזין "תאריך סיום שעבוד" אם הרכב הקודם היה משועבד.
 - ✓ לבצע החלטה חדשה להלוואה עומדת על מנת שבמסך 640 יישתל "חייב בשעבוד – לא" ולהפיק אישור להלוואה עומדת כמקובל.
 - ✓ להודיע למוגבל בניידות בטלפון כי הוא אינו חייב לשעבד את הרכב לטובת הביטוח הלאומי וכי אתם שולחים אליו אישור להלוואה עומדת.
2. מוגבלים בניידות ששלחתם אליהם אישור עקרוני להלוואה עומדת ולהלוואה מקרן הלוואות לרכב

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות

לאבזרים מיוחדים, וטרם חלפו 6 חודשים ממועד האישור, ועדיין לא קבלו את האישור להלוואה עומדת או את המקדמה מקרן הלוואות.

באחריות פקיד תביעות:

- ✓ עם קבלת המסמכים הדרושים לצורך תשלום מקדמה (וגם אם המוגבל בניידות המציא טופס משכון/שינוי פרטי משכון) – למחוק את פרטי השעבוד במסך 270 באמצעות 11F אם מדובר ברכב ראשון, או להזין "תאריך סיום שעבוד" אם הרכב הקודם היה משועבד.
- ✓ לבצע החלטה חדשה להלוואה עומדת על מנת שבמסך 640 יישתל "חייב בשעבוד – לא" ויופק אישור להלוואה עומדת ללא הערה למכס בדבר שעבוד.
- ♥ לתשומת לבכם: כדי להגיע לסוף קלט חדש במסך 640 יש לעיתים צורך לבצע ריענון באחד מהמסכים האחרים (כגון: מסך 240 , מסך 110)

[חזרה](#)

מידע לנציגי שירות

- מוגבלים בניידות חסרי רישיון נהיגה הזכאים להלוואה עומדת, ומוגבלים בניידות הזכאים להלוואה מקרן הלוואות לרכישת רכב לאבזרים מיוחדים, שעד היום נדרשו לשעבד את רכבם לטובת המוסד כתנאי לקבלת הלוואה, לא יהיו חייבים בשעבוד.
- ביטול חובת השעבוד כאמור, תחול על מי שיקבלו אישור להלוואה עומדת ולהלוואה מקרן הלוואות מהיום ואילך, וכן על מי שקבלו אישורים **עקרוניים** כאמור, וטרם קבלו מאתנו את האישור למכס או את המקדמה מקרן הלוואות.

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

מנהלי הסניפים
מנהלי סניפי משנה
מנהלי תחום גמלאות
סגני מנהלי תחום הגמלאות
מנהלי מחלקות ניידות
ממונים, רכזים, פקידי תביעות ניידות
פקידי כספים ובקרה

[חזרה](#)